

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД: ТӨА-2024/225/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН МОНГОЛ ТУУРГАТАН ТЕАТРЫН 2023 ОНЫ
САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН
АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2024 он

Аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: "Голден пэйж Аудит" ХХК
Гүйцэтгэх захирал: С.Оюунгэрэл

Утас: 99170900 Цахим хаяг: info@goldenpageaudit.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг
дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

**ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахмал шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахмал зааг: www.audit.mn

2024.02.25 № 4/103
танай _____-ны № _____-т

**ТӨВ АЙМГИЙН МОНГОЛ
ТУУРГАТАН ТЕАТРЫН ЗАХИРАЛ
Д.НАМСРАЙНОРОВ ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Монгол туургатан театрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Төв аймгийн Монгол туургатан театрын 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Тайлант онд Төв аймаг байгуулагдсаны 100 жилийн ойн хүндэтгэлийн тоглолтод зориулан хөрөнгө оруулалт хийгдэж 181,207.8 мянган төгрөгийн үнэтэй тайз, аппаратур, техник хэрэгсэл, хөгжим, тавилга, 322,566.0 мянган төгрөгийн хувцас, жижиг хэрэглэл зэргийг хүлээн авч Засаг даргын Тамгын газрын А/392 тоот захирамжийн дагуу үндсэн хөрөнгө болон бараа материалын дансанд орлого авсан байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 хөтөлбөр 5 арга хэмжээг

хэрэгжүүлэхээр төлөвлөн 100 хувь хэрэгжүүлэн ажилласан байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2. АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Commented [Am1]: Arial загвараар тайланг оруулах

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>345,929,749.83</u>	<u>737,721,533.23</u>
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	4,092,804.56	18,090,528.51
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	4,092,804.56	18,090,528.51
3121	Төгрөг	4,092,804.56	18,090,528.51
31211	Төрийн сангийн харилцах	4,092,804.56	18,090,528.51
33	АВЛАГА	2,348,602.17	22,525,227.62
335	Бусад авлага	2,348,602.17	22,525,227.62
3351	Байгууллагаас авах авлага	2,025,025.52	22,351,650.97
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	323,576.65	173,576.65
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	339,488,343.10	697,105,777.10
351	Түүхий эд материал	272,029,753.00	603,114,153.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	272,029,753.00	603,114,153.00
354	Хангамжийн материал	67,458,590.10	93,991,624.10
35410	Бичиг хэргийн материал	3,851,330.00	3,851,330.00
35420	Аж ахуйн материал	53,575,260.10	80,108,294.10
35470	Бусад хангамжийн материал	10,032,000.00	10,032,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>9,153,142,803.82</u>	<u>9,134,292,010.70</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	9,153,142,803.82	9,134,292,010.70
392	Биет хөрөнгө	8,912,137,803.82	8,893,623,010.70
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	9,514,556,000.00	9,514,556,000.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(647,308,473.12)	(805,654,406.40)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	84,920,000.00	84,920,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(84,920,000.00)	(84,920,000.00)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	139,769,313.70	233,094,313.70
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(124,324,760.16)	(144,788,379.95)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	172,552,105.64	190,459,905.64
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(143,106,382.24)	(174,044,422.29)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	15,884,285.70	95,884,285.70
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(15,884,285.70)	(15,884,285.70)
393	Биет бус хөрөнгө	241,005,000.00	240,669,000.00
39301	Програм хангамж	2,280,000.00	2,280,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(600,000.00)	(936,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	239,325,000.00	239,325,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	<u>9,499,072,553.65</u>	<u>9,872,013,543.93</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>8,117,982.04</u>	<u>2,158,030.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	8,117,982.04	2,158,030.00
413	Өглөг	8,117,982.04	2,158,030.00
4136	Бусад өглөг	83,300.00	2,158,030.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	2,158,030.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>9,490,954,571.61</u>	<u>9,869,855,513.93</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	9,490,954,571.61	9,869,855,513.93

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	816,099,394.39	816,099,394.39
51101	Өмч: - төрийн	499,974,394.39	499,974,394.39
51106	Эздийн өмчийн бусад хэсэг	316,125,000.00	316,125,000.00
512	Хуримтлагдсан үр дүн	8,671,297,440.79	9,050,198,383.11
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	8,671,297,440.79	8,671,297,440.79
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	378,900,942.32
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	3,557,736.43	3,557,736.43
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	<u>9,499,072,553.65</u>	<u>9,872,013,543.93</u>

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	1,496,384,964.00	2,660,363,186.09
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	12,089,500.00	536,003,300.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	12,089,500.00	536,003,300.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	12,089,500.00	536,003,300.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,609,500.00	31,279,500.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	1,480,000.00	504,723,800.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,484,295,464.00	2,124,359,886.09
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	41,919,464.00	60,036,526.09
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	60,036,526.09
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	553,614,700.00	704,419,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	553,614,700.00	704,419,200.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	888,761,300.00	1,359,904,160.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	888,761,300.00	1,359,904,160.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	1,779,764,095.01	2,281,462,243.77
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,779,764,095.01	2,281,462,243.77
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,775,611,726.23	2,047,545,552.06
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	744,615,272.52	981,939,024.64
210101	Үндсэн цалин	512,542,438.98	702,701,138.43
210102	Нэмэгдэл	178,400,988.53	122,561,733.68
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,471,000.00	68,033,844.70
210104	Урамшуулал	14,200,845.01	88,642,307.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,618,961.14	129,461,700.06
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,090,688.82	89,842,700.06
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,132,010.77	9,905,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,658,568.36	7,923,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,282,013.86	1,980,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,455,679.33	19,809,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	545,538,582.04	643,525,368.94
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,358,081.04	13,037,901.97

210302	Түлш, халаалт	528,724,538.00	625,879,434.97
210303	Цэвэр, бохир ус	8,455,963.00	4,608,032.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,685,449.00	7,032,900.00
210401	Бичиг хэрэг	1,552,999.00	4,014,700.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,532,000.00	1,690,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,230,450.00	935,700.00
210404	Ном, хэвлэл	-	192,500.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,370,000.00	200,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,894,650.00	20,923,205.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	-	99,000.00
210604	Урсгал засвар	1,894,650.00	20,824,205.00
2107	Томилолт, зочны зардал	499,800.00	14,868,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	499,800.00	14,868,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	143,926,387.15	39,711,760.30
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	143,926,387.15	39,711,760.30
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	241,832,624.38	210,083,593.12
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	241,285,524.38	210,083,593.12
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,152,368.78	233,916,691.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.00	212,548,788.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	900,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	21,274,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	189,574,788.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	800,000.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,384,368.78	21,367,903.71
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг		
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(283,379,131.01)	378,900,942.32
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(602,120,608.64)	378,900,942.32

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	<u>1,494,988,264.00</u>	<u>2,155,639,386.09</u>
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	10,692,800.00	31,279,500.00
120	Нийтлэг татварын бус орлого	10,692,800.00	31,279,500.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	10,609,500.00	31,279,500.00
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	10,609,500.00	31,279,500.00
120009	Бусад орлого	83,300.00	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,484,295,464.00	2,124,359,886.09
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	41,919,464.00	60,036,526.09
131103	ЗГНХ,ЗДНХөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	31,952,964.00	-
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	60,036,526.09
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	9,966,500.00	-
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	553,614,700.00	704,419,200.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	553,614,700.00	704,419,200.00
1330	Төсвийн захирагчдаас	888,761,300.00	1,359,904,160.00
133001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	888,761,300.00	1,359,904,160.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	<u>1,489,215,459.44</u>	<u>2,146,176,542.14</u>
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	1,489,215,459.44	2,146,176,542.14
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,485,063,090.66	1,912,363,850.43
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	744,615,272.52	981,939,024.14
210101	Үндсэн цалин	512,542,438.98	702,701,138.43
210102	Нэмэгдэл	178,400,988.53	122,561,733.18
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,471,000.00	68,033,844.70
210104	Урамшуулал	14,200,845.01	88,642,307.83
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	90,618,961.14	129,461,700.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	63,090,688.82	89,842,700.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	7,132,010.77	9,905,300.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,658,568.36	7,923,600.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,282,013.86	1,980,700.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	13,455,679.33	19,809,400.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	537,503,900.00	673,055,296.29
210301	Гэрэл, цахилгаан	8,358,081.04	13,037,901.97
210302	Түлш, халаалт	520,689,855.96	655,409,362.32
210303	Цэвэр, бохир ус	8,455,963.00	4,608,032.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	6,369,300.00	5,878,900.00
210401	Бичиг хэрэг	1,210,302.00	3,904,200.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,182,000.00	600,000.00

210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,230,450.00	854,700.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,125,750.00	520,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	620,798.00	-
2105	Нормативт зардал	1,134,000.00	1,134,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,134,000.00	1,134,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	3,700,000.00	25,536,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	13,040,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,500,000.00	2,500,000.00
210604	Урсгал засвар	1,200,000.00	9,996,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	499,800.00	500,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	499,800.00	500,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	82,308,050.00	88,288,930.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	82,308,050.00	88,108,930.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	180,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,313,807.00	6,570,000.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	18,313,807.00	6,570,000.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,152,368.78	233,812,691.71
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	768,000.00	212,444,788.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	700,000.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	21,274,000.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	189,702,788.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	768,000.00	768,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	3,384,368.78	21,367,903.71
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,384,368.78	21,367,903.71
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>5,772,804.56</u>	<u>9,462,843.95</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	1,680,000.00	-
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	1,680,000.00	-
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	1,680,000.00	-
223001	Бусад хөрөнгө	1,680,000.00	-
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(1,680,000.00)</u>	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	4,092,804.56	9,462,843.95
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	4,092,804.56
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	4,092,804.56	18,090,528.51

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	499,974,394.39	3,557,736.43	(5,484,979.05)	498,047,151.77
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	499,974,394.39	3,557,736.43	(5,484,979.05)	498,047,151.77
C07	Тайлант үеийн үр дүн	316,125,000.00	-	9,774,629,400.33	10,090,754,400.33
C08	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	816,099,394.39	3,557,736.43	8,671,297,440.79	9,490,954,571.61
D01	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	816,099,394.39	3,557,736.43	8,671,297,440.79	9,490,954,571.61
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	816,099,394.39	3,557,736.43	8,671,297,440.79	9,490,954,571.61
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	378,900,942.32	378,900,942.32
D09	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	816,099,394.39	3,557,736.43	9,050,198,383.11	9,869,855,513.93

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	ҮЗҮҮЛЭЛТ	ТӨЛӨВЛӨГӨӨ	ГҮЙЦЭТГЭЛ	Зөрүү	Хувь
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	4,092,804.56	(4,092,804.56)	-
2	I. НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,128,199,400.00	2,124,872,638.43	3,326,761.57	99.8
21	УРСГАЛ ЗАРДЛЫН ДҮН	2,128,199,400.00	2,124,872,638.43	3,326,761.57	99.8
210	Бараа, үйлчилгээний зардал	1,919,171,800.00	1,912,427,850.43	6,743,949.57	99.6
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	998,537,500.00	981,939,024.14	16,598,475.86	98.3
210101	Үндсэн цалин	702,703,100.00	702,701,138.43	1,961.57	100.0
210102	Нэмэгдэл	140,340,800.00	122,561,733.18	17,779,066.82	87.3
210103	Унаа, болон бусад нөхөн олговор	60,258,000.00	68,033,844.70	(7,775,844.70)	112.9
210104	Урамшуулал	95,235,600.00	88,642,307.83	6,593,292.17	93.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	129,561,800.00	129,461,700.00	100,100.00	99.9
210201	Тэтгэврийн даатгал	89,942,800.00	89,842,700.00	100,100.00	99.9
210202	Тэтгэмжийн даатгал	9,905,300.00	9,905,300.00	(0.00)	100.0
210203	ҮОМШӨ ний даатгал	7,923,600.00	7,923,600.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,980,700.00	1,980,700.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	19,809,400.00	19,809,400.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	694,419,200.00	673,055,296.29	21,363,903.71	96.9
210301	Гэрэл цахилгаан	33,119,700.00	13,037,901.97	20,081,798.03	39.4
210302	Түлш, халаалт	638,769,900.00	655,409,362.32	(16,639,462.32)	102.6
210303	Цэвэр, бохир ус	22,529,600.00	4,608,032.00	17,921,568.00	20.5
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	5,879,700.00	5,878,900.00	800.00	100.0
210401	Бичиг хэрэг	1,084,200.00	3,904,200.00	(2,820,000.00)	360.1
210402	Тээвэр (шатахуун)	860,000.00	600,000.00	260,000.00	69.8
210403	Шуудан холбоо, интернэтийн төлбөр	1,914,400.00	854,700.00	1,059,700.00	44.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,320,000.00	520,000.00	800,000.00	39.4
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, аж ахуйн эд зүйлс	701,100.00	-	701,100.00	-
2105	Нормативт зардал	1,134,000.00	1,134,000.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас зөөлөн эдлэл	1,134,000.00	1,134,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил худалдан авах	25,566,600.00	25,536,000.00	30,600.00	99.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	13,066,600.00	13,040,000.00	26,600.00	99.8
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэгсэл	2,500,000.00	2,500,000.00	-	100.0
210604	Урсгал засвар	10,000,000.00	9,996,000.00	4,000.00	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	500,000.00	500,000.00	-	100.0
210702	Дотоод албан томилолт	500,000.00	500,000.00	-	100.0

2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр	57,003,000.00	88,352,930.00	(31,349,930.00)	155.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	56,823,000.00	88,172,930.00	(31,349,930.00)	155.2
210806	Мэдээллийн технологийн зардал	180,000.00	180,000.00	-	100.0
2201	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,570,000.00	6,570,000.00	-	100.0
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6,570,000.00	6,570,000.00	-	100.0
	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	209,027,600.00	212,444,788.00	(3,417,188.00)	101.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	209,027,600.00	212,444,788.00	(3,417,188.00)	101.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	700,000.00	700,000.00	-	100.0
213207	Тэтгэвэрт гарахад нь олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	21,274,000.00	21,274,000.00	-	100.0
213208	Хөдөө ОН-т тогтвор суурьшилтай ажилласны тэтгэмж	186,285,600.00	189,702,788.00	(3,417,188.00)	101.8
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	768,000.00	768,000.00	-	100.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	764,455,700.00	791,098,426.09	(26,642,726.09)	103.5
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	704,419,200.00	699,782,400.00	4,636,800.00	99.3
132001	Орон нутгийн төсвөөс	704,419,200.00	699,782,400.00	4,636,800.00	99.3
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	-	31,279,500.00	(31,279,500.00)	-
120004 1	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	31,279,500.00	(31,279,500.00)	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	60,036,500.00	60,036,526.09	(26.09)	100.0
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	60,036,500.00	60,036,526.09	(26.09)	100.0
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	4,092,804.56	(4,092,804.56)	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	18,090,528.51	(18,090,528.51)	-
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	65.00	65.00	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1.00	1.00	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	54.00	54.00	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	10.00	10.00	-	100.0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 63,376.9 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил¹ илэрч 3,530.0 мянган төгрөгийн алдааг залруулж, 22,525.2 мянган төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоож, 16,280.0 мянган төгрөгийн 1 албан шаардлага, 21,041.7 мянган төгрөгийн 2 зөвлөмж өгсөн.

5.1 Төлбөрийн акт

1. Авлага, өглөгийн талаар холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

Тайлант онд нийт 22,525.2 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан, үлдэгдлийг тооцоо нийлж тулган баталгаажуулаагүй байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д “дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гаргахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах”; Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д “төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх” гэсэн заалт, УСНББОУС1 Санхүүгийн тайлангийн нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: МУЕА-ын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.3.5-д “бүртгэл, тооцоог зөрүүтэй тооцоолсноос үр дагавар үүссэн”, 4.2.3.6-д “эрх бүхий этгээдээс тогтоосон норм, нормативыг хэтрүүлэн зарцуулсан”; гэж заасныг үндэслэн өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлэн ажиллаж, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх төлбөрийн акт хүргүүлэв.

5.2 Албан шаардлага

1. Үндсэн хөрөнгийн асуудал

Илрүүлэлт: Хөрөнгийн тооллогын горим сорил хэрэгжүүлэхэд аймгийн 100 жилийн ойн баяр наадмын арга хэмжээтэй холбоотой Аймгийн Засаг даргын Тамгын газраас хүлээн авсан үндсэн хөрөнгөөс 15,180.0 мянган төгрөгийн өсгөгч эвдэрсэн, ашиглалтын шаардлага хангахгүй, үндсэн хөрөнгийг кодолож бүртгэлжүүлээгүй, 1,100.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дутуу орлого хүлээн авсан байгаа нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д “үнэн зөв байх”, 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах”, Санхүүгийн тайлангийн “үнэн зөв байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан “Албан шаардлага өгөх, төлбөрийн акт тогтоох” журмын 4.2.1.1-д “нягтлан бодох бүртгэлийг холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн дагуу зохих ёсоор хөтөлж, баталгаажуулаагүй”, 4.2.1.2-т “хөрөнгийн тооллогыг холбогдох хууль, тогтоомжид заасны дагуу хийгээгүй, баримтжуулаагүй, баталгаажуулаагүй” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

5.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Худалдан авалттай холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Тайлант 2023 оны худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөнд батлуулаагүй 19,610.0 мянган төгрөгийн худалдан авалт хийсэн байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах”,

Авлаг үүсгэж ажилласан.	1	22,525.2	1	22,525.2						
Шинэ хөрөнгө сар болоогүй эвдэрсэн, хөрөнгө дутуу орлогдсон.	1	16,280.0			1	16,280.0				
Өмнөх оны аудитын актын төлбөр 1,431.7 мянган төгрөгийг дутуу төвлөрүүлсэн байна.	1	1,431.7					1	1,431.7		
Худалдан авах ажиллагаанд төлөвлөөгүй худалдан авалт хийсэн.	1	19,610.0					1	19,610.0		
Дүн	4	59,846.9	1	22,525.2	1	16,280.0	2	21,041.7		

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс таггалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	1	1			1			

